

L'APUNT

L'endemà d'aquest confinament

Guillem Vidal

L'endemà d'aquest confinament farem una abraçada als avis, organitzarem una de les costellades que han quedat pendents amb els amics i anirem, oi, i tant, al carrer Tallers a corre-cuita, on ens firarem, per exemple, l'últim de Pearl Jam, el *single* que Ferran Palau publicarà aviat per atenuar les conseqüències d'un grapat de *bolos* anul·lats i algun vell disc de vinil del vete-

rà cantautor John Prine, en estat crític per la maleïda Covid-19. Anirem després a parlar amb un llibreter perquè ens recepti lectures i rematarem el dia amb un concert –per fi!–, un bon film –ara sí!– en pantalla gran o retrobant-nos, al teatre, amb el goig de veure algú actuant. La cultura, aquests dies, és tot un consol. I, quan això acabi, no ho oblidem, caldrà cuidar-la.

David Castillo

Mirador

L'Arnau, poesia amb filosofia

Arnau Puig era, sobretot, una persona entranyable. Ho anteposo al seu prestigi i la seva vàlua. La reflexió teòrica sempre apareixia darrere del somriure còmplice, dels ànims i de les felicitacions per un article o un poema teu, sempre tu davant del jo. En un món egocèntric o egotista, marcat per la primera persona, la generositat i les portes obertes de l'Arnau el convertien en una *rara avis*. Per aquest motiu es va convertir en un personatge sense edat, transgeneracional, més enllà dels seus companys de Dau al Set i de les avantguardes posteriors, més enllà de la filosofia marxista a la qual va saber obrir les finestres. Quan parlava d'art no ho feia des d'un punt de vista personalista, sinó a través de l'espai col·lectiu, amb totes les anècdotes que podia recordar, però. Un cop ens va fer d'interpret de Joan Miró que ensenyava una pedra en un dels seus paisatges de Tarragona. L'Arnau ens va explicar que la pedra formava part d'un poblat ibèric, cosa que volia accentuar la gesticulació i els sons guturals del gran Miró. Al costat de Joan Ponç feien una parella de còmic. Ponç tan barroc i singular, tan enigmàtic i dolgut; Puig tan adaptat a la quotidianitat, tan alegre i despreocupat. O parlava dels seus inicis i d'un viatge a Madrid a conèixer Ortega y Gasset i els retrets que li va fer quan va descobrir que era català. O les visites a Vilanova a Eugeni d'Ors i la cort de Santos Torroella. La conversa incansable de l'Arnau es pot transcendir amb els llibres de la seva àmplia bibliografia. Prescindirem dels de Dau al Set, amb el seu set preferit de Cirlot, per centrar-nos en la filosofia, la seva matèria primera. Per exemple, per introduir-nos en Gaudí a

L'atzar en el camí del bosc, l'Arnau proposava el sentit net de les coses de Husserl, amb el qual se sentia molt còmode. O en un llunyà 1963, a *Els pros i els contres de la pintura abstracta*, quan ens sedueix dient que "la matèria és el principal element de l'expressió. L'art torna a tenir la intensitat i el tremp de les grans èpoques; l'artista torna a ser el qui plasma el diàleg entre si i amb la natura".

En aquest apartat bibliogràfic cal destacar el flirt que es va produir amb l'editorial Comanegra, que el va tractar com es mereixia. El Joan Sala, tan diferent de la majoria dels editors, el va convertir en un emblema i li va donar un tractament d'estrella. Des del llibre d'homenatge a *1714 bressol sagnant del pensament català* –on desfà tòpics i obre la reinterpretació vitalista– a *Carta oberta als joves de Catalunya*. Amb la confiança de tenir un editor còmplice, l'Arnau va publicar un llibre fonamental, *De una filosofia de la itinerància*, on justifica el pensament empíric i existencialista, nascut des de l'existència, com recalcava al subtítol. Tot l'aparat crític i teòric anava paral·lel a la seva mateixa vida, al goig d'una vida intensa a través d'una ment entrenada al gimnàs. És un llibre molt afrancesat i europeu, on mira per sobre dels esmentats Ortega i D'Ors per situar-se en una resistència que pot lloar l'avorriments de Txékhov o un viatge per l'essència de la realitat sense temps cronològic entre Kant, Schopenhauer i Parmènides, de qui puntualitzava que escrivia filosofia en forma de poema èpic. En qualsevol cas, l'aventura d'Arnau Puig era la saviesa personal, l'abraçada, el somriure i la bonhomia, que mai ens abandonaran. ■

**Arnau Puig:
"L'artista torna a ser el qui plasma el diàleg entre si i amb la natura"**

conseguir amb 'Permagel'

Eva Baltasar, fa un parell de setmanes a Barcelona, quan encara es podia sortir de casa lliurement
■ PERE FRANCESC / ACN

exemple entre molts: "En Ragnar i jo som com gossos, sempre contents de veure'ns." Amb ben poc mostra molt i de manera personal. No sé si soc bona o mala observadora, però en qualsevol cas observo molt. M'agrada observar la natura, la gent quan treballa o es relaciona; viatjo i em sento una observadora de la vida! També observo el que altres escriptors escriuen als seus llibres. Em vaig criar llegint tancada en una habitació, com aquell qui diu, i això també em va convertir en una observadora de paraules.

Si no treballa amb una planificació rígida, com és que té prevista una trilogia?

No sabia que escriuria un tríptic fins que vaig haver acabat *Permagel* i m'ho havia passat tan bé que en volia més. Volia llevar-me cada dia enganxada a aquella droga que era la protagonista, l'escriptura. I vaig tenir trenta segons d'il·luminació durant els quals vaig veure clar que escriuria dues novel·les més, titula-

“
M'agrada observar la natura, la gent quan treballa o es relaciona; viatjo i em sento una observadora de la vida!

des *Boulder* i *Mamut*, que em semblaven dues metàfores perfectes per a dues dones molt diferents, però molt solitàries, també, com la de *Permagel*.

Sospito que no es deixa acoquinar per la pressió de l'èxit de 'Permagel'. Ni per res. A 'Boulder', el sector de "mares com toca" segurament s'escandalitzaran...

Mira, com que escric per a mi, escric ben bé el que vull i no em pre-ocupa el que passi després. Jo escric la novel·la que vull escriure i després em desentenc del resultat. Si agrada, bé. Si no agrada, també. M'estarà bé perquè estic en pau. I valoro la llibertat individual.

Llibertat per fer una certa apologia de l'alcohol i el tabac...

No diria que faig una apologia de fumar i beure, però fumar, beure, sense molestar ningú, com diria la Boulder, em sembla perfecte. ■

I és fumadora? O ho ha estat?

En la meua època universitària fumava força. Vaig deixar-ho en el primer embaràs, i no he fumtat mai embarassada ni durant la lactància, ni en presència de les nenes. Per a mi, ara és un acte solitari que faig de tant en tant, sobretot quan escric. Pujo al terrat de casa i fumo un cigarret. Amb *Boulder* ho vaig fer bastant, això i beure ginebra... Tinc tendència a posar-me d'una manera molt física a la pell de les protagonistes. Tan bon punt vaig acabar la novel·la, vaig deixar de fer-ho.

Ha estat a Islàndia?

He estat a Chiloé però no a Islàndia. Ara bé, conec de prop gent que hi ha estat, he llegit sobre Islàndia, n'he vist documentals... No és que m'ha-gi documentat amb la intenció d'escriure la novel·la. És un lloc que m'atreu des de fa anys, pel seu paisatge, per la seva solitud, i segurament per això apareix a la novel·la.

Una última pregunta. Sembla que

“
Escric la novel·la que vull escriure i em desentenc del resultat. Si agrada, bé. Si no, també

vivim dins d'una novel·la o d'una pel·lícula de ciència-ficció amb això del coronavirus... Quin final hi veu?

Bé, jo no li posaria un final. En tot cas entomo el que està passant com un possible començament, com una oportunitat enorme de prendre consciència de la nostra vulnerabilitat, i no em refereixo a la vulnerabilitat davant d'un virus, perquè no ho veig així, sinó a com en som de manipulables, com deixem que la por modela el nostre pensament i la desinformació, les nostres vides. Com assistim confinats a les nostres cases al desmantellament d'un sistema econòmic i social que arribava al col·lapse i que serà substituït per un altre sense que ni ens n'adonem. No vivim dins d'una novel·la o una pel·lícula de ciència-ficció, vivim en el món que ens mereixem, i és aquest, en sintonia perfecta amb el nivell de consciència que tenim. De cadascú depèn elevar-lo una mica o seguir igual. ■

Com que en escriure jo visc la vida de la Boulder, miro i penso com ella, sento des del seu cos... És inevitable que les imatges marineres sorgeixin soles.

També apareixen, i suposo que això és herència poètica per la càrrega simbòlica, moltes 'pedres', 'roques', 'dits' i 'tactes'.

Les meves protagonistes són molt físiques, també. La comparació de Boulder amb pedres i roques és inevitable perquè ella és això, un *boulder*, una roca solitària exposada als elements en llocs aïllats. Però es comunica amb l'entorn a través de la pell, del tacte. Ho fa quan treballa i manipula aliments, ho fa quan folla amb la Samsa, ho fa quan té la nena als braços...

Em fa la sensació que vostè és molt bona observadora, que després reflexiona sobre el que vol explicar i tria la millor manera de fer-ho. Un